

196. การสกัดสายพันธุ์แท้

Pureline selection

อภิชาติ เมืองทอง เสาวรี บำรุง สุรสิทธิ์ วารีย์
พัชรา วันประเสริฐ อาคม สุ่มมาตย์ นริศร ขจรผล

บทคัดย่อ

โครงการปรับปรุงพันธุ์ทานตะวันได้ดำเนินการพัฒนาสายพันธุ์ทานตะวันชนิดบริโภคเมล็ด โดยนำพันธุ์ทานตะวันจากแหล่งต่าง จำนวน 4 พันธุ์/สายพันธุ์ นำเมล็ดมาปลูก วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 คัดเลือกดำเนินการผสมตัวเองชั่วที่ 1 (S1-lines) เก็บเกี่ยววันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2549 นำเมล็ด S1-lines ทั้ง 4 พันธุ์/สายพันธุ์ ที่ได้มาปลูก วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ดำเนินการคัดเลือกลักษณะต่างๆ ที่ไม่ดีหรือไม่ต้องการทิ้งไป คัดเลือกได้ประมาณ 60-80 ดอก/พันธุ์สายพันธุ์ และดำเนินการผสมตัวเองชั่วที่ 2 (S2-lines) เก็บเกี่ยววันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2549 นำ S2-lines ทั้ง 4 พันธุ์/สายพันธุ์ ที่ได้มาปลูก วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2550 ดำเนินการคัดเลือกลักษณะต่างๆ ที่ไม่ดีหรือไม่ต้องการทิ้งไป คัดเลือกได้ประมาณ 60-80 ดอก/พันธุ์สายพันธุ์ และดำเนินการผสมตัวเองชั่วที่ 3 (S3-lines) เก็บเกี่ยววันที่ 23 พฤษภาคม 2550 นำ S3-lines 4 สายพันธุ์ มาปลูกวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ดำเนินการคัดเลือกต้นและผสมตัวเองชั่วที่ 4 (S4-lines) คัดเลือกไว้ประมาณ 60-80 ดอก/สายพันธุ์ เก็บเกี่ยววันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยพบว่า S4-lines มีความสูงต้นตั้งแต่ 175-227 เซนติเมตร ขนาดจานดอก 11-16 เซนติเมตร เปอร์เซ็นต์การติดเมล็ด 22-27 เปอร์เซ็นต์ และน้ำหนัก 100 เมล็ดตั้งแต่ 10-13 กรัม และเรียกเมล็ดชุดนี้ว่า S4-lines สามารถนำเมล็ด S4-lines ไปใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ในการสร้างพันธุ์สังเคราะห์ต่อไปได้

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สามารถนำสายพันธุ์ผสมตัวเองชั่วที่ 4 (S4-lines) มาใช้ในการสร้างพันธุ์ทานตะวันพันธุ์ใหม่ๆได้